

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Strahovice, okres Opava

Strahovice 125, 747 24 Chuchelná - Strahovice

Identifikátor školy: 600 143 350

Zřizovatel: Obec Strahovice, 747 24 Chuchelná

Školský úřad Opava, Březinova 6 , 746 01 Opava

Termín konání orientační inspekce: 23. - 24. březen 2000

Čj.	145 101/00-11124
Signatura	on5bt103

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Sledovaná základní škola zabezpečuje výuku pro 70 žáků v pěti ročnících. Je organizována jako trojtřídní s jedním oddělením školní družiny. II. třída sdružuje 2. a 4. ročník, III. třída pak 3. a 5. ročník.

V průběhu inspekce byla sledována výuka předmětů český jazyk, prvouka a přírodověda. Kvalita výuky těchto předmětů byla hodnocena z hlediska plánování a přípravy výuky, jejich personálních, materiálních a psychohygienických podmínek, dále podle vhodnosti a účelnosti organizace výuky, použitých metod a forem práce. Rovněž byla posuzována úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky a pedagogy a mezi žáky navzájem, účinnost motivace a způsobu hodnocení žáků ve vyučovacím procesu. Sledována byla i práce ve školní družině.

Plánování a příprava výuky

Přímým pozorováním v hospitovaných hodinách, kontrolou rozvrhu hodin a zápisů v třídních knihách bylo ověřeno, že výuka sledovaných předmětů probíhá podle deklarovaných učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Časová dotace předmětů souhlasila s učebním plánem prvního až pátého ročníku, probírané učivo bylo obsaženo v tematických plánech vyučujících a odpovídalo učebním osnovám. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna kontrolní a koordinační činností ředitelky školy.

Příprava výuky v hospitovaných vyučovacích jednotkách byla promyšlená, výukové cíle byly adekvátní věku žáků, odpovídaly základnímu standardu vzdělání. Při přípravě výuky vycházely učitelky z aktuálního složení tříd a velmi dobré znalosti individuálních zvláštností dětí.

Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení, ve vyučovacím procesu byl k těmto dětem zaznamenán citlivý a taktický přístup.

Na základě zjištěných skutečností je úroveň přípravy a plánování výuky ve sledovaných předmětech hodnocena jako velmi dobrá.

Podmínky výuky sledovaných předmětů

Personální podmínky výuky ve škole nejsou optimální. Ve smyslu příslušných ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, splňují ze čtyř vyučujících tyto podmínky pouze ředitelka školy a vychovatelka školní družiny. Na velmi dobré úrovni výuky se však tento fakt výrazně neprojevil.

Třídy, v nichž výuka probíhala, mají odpovídající velikost a vybavení. Žákovský nábytek odpovídá antropometrickým požadavkům, je pečlivě udržován a dle finančních možností obměňován. Světelné a tepelné podmínky byly podle subjektivního názoru inspekce odpovídající. Z hlediska psychohygienických podmínek nebyly ve škole zjištěny závady. Výzdoba tříd i všech prostor školy je na vysoké estetické úrovni.

Pro výuku sledovaných předmětů má škola odpovídající množství učebnic i učebních textů (všechny jsou opatřeny schvalovací doložkou MŠMT ČR), k dispozici je pro učitele i žáky řada encyklopedií, populárně naučné a odborné literatury, chybí však Pravidla českého pravopisu. V příručních knihovnách, které žáci během procesu výuky běžně využívají, se nachází rovněž beletrie obsahově navazující na probírané učivo. Audiovizuální a didaktická technika je ve škole zastoupena v odpovídající míře, v procesu výuky byla účelně využívána. V místnosti školní družiny jsou pedagogům a žákům k dispozici 4 PC a tiskárna. Funkčně a vhodně je využívána řada tabelárních pomůcek a magnetických tabulí.

Personální podmínky výuky na škole jsou hodnoceny jako ještě vyhovující, úroveň psychohygienických a materiálně-technických podmínek výuky je velmi dobrá.

Český jazyk

Sledované hodiny byly velmi dobře připraveny po stránce metodické i organizační. Stanovené výukové cíle odpovídaly schopnostem žáků, učitelky řídily výuku jasnými a srozumitelnými pravidly. Výuka probíhala s ohledem na individuální potřeby dětí, učitelky respektovaly jejich tempo, k odstranění únavy vhodně zařazovaly relaxační chvíle.

Ke kladům zhlédnutých hodin patřilo střídání metod a forem práce. V úvodních částech hodin byly používány metody opakovací spolu s verbálním hodnocením, při samostatné práci žáků pak metody procvičovací a aplikační. Při procvičování a upevňování učiva se střídaly prvky ústních cvičení s písemnými. Žáci pracovali samostatně i ve skupinách, zadávané úkoly prohlubovaly a rozvíjely jejich logické myšlení, procvičovaly paměť. Promyšleně bylo využíváno mezipředmětových vztahů. Při řešení úkolů byla žákům poskytována přiměřená pomoc. Hodnocení žáků bylo zaměřeno pozitivně, byla u nich oceňována snaha a pokrok. Z hlavních didaktických zásad byly ve všech třídách respektovány zejména zásady názornosti, přiměřenosti a návaznosti.

Oblast interakce a komunikace se při výuce řídila dohodnutými pravidly jednání, která byla respektována oběma stranami. Verbální i neverbální komunikace vyučujících byla na odpovídající úrovni. Chování žáků během inspekce bylo vzorné.

Na základě uvedených skutečností je oblast organizace, forem a metod výuky českého jazyka hodnocena jako velmi dobrá, rovněž vztahy mezi žáky a pedagogy jsou hodnoceny jako velmi dobré. K pozitivům patřila účinná motivace a způsob hodnocení žáků.

Celková úroveň kvality vzdělávání v jazyce českém je hodnocena jako velmi dobrá.

Prvouka a přírodověda

Všechny sledované hodiny měly promyšlenou strukturu, která odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Výběr látky s množstvím informací byl přiměřeně náročný, učitelky respektovaly individuální potřeby dětí. K odstranění únavy vhodně zařazovaly relaxační cvičení, průběžně žáky motivovaly pochvalou a pozitivním hodnocením.

Ve vyučování byl položen důraz na samostatnou práci žáků. Učitelky volily různé formy a metody práce, v maximální možné míře bylo využito názorných pomůcek, map a multiplikátů. Žákům byl dán prostor pro aktivní učení i uplatnění vlastní individuality. Důsledně bylo dbáno o praktické využití získaných poznatků. Ojedinele se vyskytla malá míra diferenciací úkolů, což způsobilo pasivitu části třídy. Žáci pracovali nejen s učebnicemi, ale k dispozici měli i mapy, encyklopedie a odborné příručky. Při osvojování látky využívaly vyučující zkušenosti dětí a jejich zájmu nejen o školu, ale i obec a blízké okolí.

Spolupráce mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy probíhala podle dohodnutých pravidel. Pracovní atmosféra byla optimální, nestresující. Komunikace mezi všemi subjekty byla založena na vzájemné důvěře a toleranci. Verbální i neverbální komunikace učitelů byla na velmi dobré úrovni, většina žáků měla k danému předmětu pozitivní vztah.

Oblast organizace, forem a metod výuky prvouky a přírodovědy je hodnocena jako velmi dobrá. Pozitivní motivace a způsob hodnocení žáků jsou rovněž velmi dobré stejně jako vztahy mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy.

Celková úroveň kvality vzdělávání v prvouce a přírodovědě je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Z hodnocení kvality sledovaných předmětů je zřejmé, že všechny hodnocené oblasti, tzn. plánování, příprava výuky, organizace, formy a metody práce, motivace a hodnocení, interakce a komunikace v hodinách mají velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ačkoli nebyla dlouhodobá koncepce školy předložena v písemné podobě, má ředitelka školy v této oblasti jasně stanovené záměry vytyčené na základě analýzy podmínek školy. Prioritou je zlepšení odborné a pedagogické způsobilosti kolektivu, rozšíření nabídky nepovinných předmětů a zájmových činností a ve spolupráci se zřizovatelem provedení celkové rekonstrukce budovy.

Plán práce pro školní rok 1999/2000 je písemně zpracován, zaměstnanci s ním byli prokazatelně seznámeni na úvodní pedagogické radě. Zahrnuje hlavní úkoly v oblasti výchovně-vzdělávací činnosti a zásady spolupráce s rodičovskou veřejností. Plánované záměry jsou obecné a neadresné, chybějí přesné termíny úkolů a stanovení jmenovité odpovědnosti za jejich plnění. Pracovníci školy se podílejí na plánovací činnosti školy svými připomínkami a náměty. Přílohu tvoří plán pedagogických rad, plán kontrolní a hospitační činnosti a plán práce školní družiny. Pro operativnější řízení jsou vypracovány měsíční plány, které vycházejí z celoročního plánu a je v nich stanovena jmenovitá zodpovědnost za dané úkoly.

Z analýzy je zřejmé, že plánování je pojato jako ucelený systém, koncepce a stanovené cíle jsou reálné, při plánovací činnosti jsou využívány podněty pracovníků školy. Plánované termíny jsou sledovány, úkoly průběžně vyhodnocovány, účinně funguje zpětná vazba.

Škola se řídí schválenými učebními plány, výuka probíhá podle osnov vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Na základě hospitační činnosti, kontrolou příslušných tematických plánů a pedagogické dokumentace lze konstatovat, že realizace učebního plánu je v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vypracovány individuální plány.

Z nepovinných předmětů se ve škole vyučuje pouze náboženství. Mimo vyučování jsou osobní dispozice žáků rozvíjeny činností v zájmových útvarech. Na škole pracují kroužky logopedie, anglického jazyka, práce na PC, hry na klavír a flétnu.

Koncepční záměry školy jsou stanoveny, plánování je reálné a účelné. učební plány a osnovy jsou ve škole dodržovány. Plány jsou sledovány a vyhodnocovány, funguje zpětná vazba. Celkově má rozsah a účelnost plánování velmi dobrou úroveň.

Organizování

Systém organizace školy je součástí celoročního plánu práce. Běžný provoz se řídí řádem školy, který je sestaven v souladu s § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů a respektuje Pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních čj. 16 227/96-22. V průběhu inspekce bylo zřejmé, že školní řád je žáky a pracovníky školy akceptován. Ostatní pracovníci školy spoluvytvářejí dobré podmínky pro práci pedagogů a žáků.

Organizování pedagogických rad je funkční, zápisy z nich obsahují relevantní informace

o současném stavu školy v oblasti výchovné a vzdělávací. Pedagogická rada se schází pětkrát ročně. Operativnost řízení je zajištěna každodenním stykem se všemi pracovníky školy. Rozvrh hodin respektuje psychohygienické potřeby žáků a pedagogů v rámci podmínek školy, pitný režim je zajištěn.

Povinná dokumentace školy je vedena řádně, funkčně a v souladu s platnými právními předpisy bez zjištěných závažnějších nedostatků. Kontrolovaná dokumentace má velmi dobrou úroveň po stránce obsahové i formální.

Tok informací uvnitř školy je oboustranný, průběžný a ucelený, existují v něm zpětné vazby. Vedení školy umožňuje všem zaměstnancům přístup k aktuálním informacím, které se týkají práce školy a různých pedagogických aktivit. Důvěrné informace o zaměstnancích a žácích jsou řádně zabezpečeny proti zneužití.

Stávající vnější informační systém zajišťuje především pravidelnou a včasnou informovanost rodičů, zejména prostřednictvím tzv. deníčků a žákovských knížek. Komplexnější informace jsou podávány na třídních schůzkách konaných pětkrát ročně. Velmi kladně je rodičovskou veřejností přijímán tzv. Den otevřených dveří. Při škole pracuje Klub přátel školy, který dle vyjádření ředitelky školy vyvíjí účinnou spolupráci při organizování celoškolských akcí a který pomáhá škole po stránce materiální.

Škola se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti. Žáci školy vystupují s kulturními programy v obci, zúčastňují se základních kol celé řady soutěží.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/99 včetně výroční zprávy o hospodaření za rok 1999 akceptuje § 17e odst. 2, 3 a § 17g zákona č. 564/1999 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, postihuje všechny oblasti podle tohoto zákona a její obsah je v souladu se zjištěnými skutečnostmi. Po stránce obsahové má velmi dobrou vypovídací hodnotu a poskytuje dostatek informací pro sebehodnocení školy.

Organizace výchovně vzdělávací činnosti školy odpovídá závazným právním předpisům. Informovanost pracovníků školy je plynulá a ucelená, což umožňuje účinné a operativní řízení školy. Informace rodičům žáků a veřejnosti jsou pravidelné. Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Hlavním prvkem ve vedení pracovníků je každodenní přímý kontakt s oboustrannou informovaností o plnění úkolů. Pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků jsou ve škole vytvořeny optimální podmínky, na škole vládne příznivá pracovní atmosféra.

Pracovníci školy jsou stimulováni jak hmotně, tak morálně. Kritéria hodnocení pracovníků pro určení výše osobního příplatku a mimořádných odměn jsou stanovena, zaměstnanci jsou s nimi seznámeni. Nadtarifní složky platu jsou přiznávány diferencovaně. Vedením školy je rovněž využívána motivační role slovní pochvaly a poděkování za mimořádně úspěšné akce.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou v souhrnu hodnoceny jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka má vytvořen systém kontroly, který postihuje všechny oblasti organizační struktury. Rámcový plán kontrolní a hospitační činnosti je součástí plánu práce školy. Plánované termíny jsou sledovány a průběžně vyhodnocovány. Systém kontrol je realizován formou hospitací, kontrolou pedagogické dokumentace a kontrolou správních zaměstnanců. Sledovány jsou písemné a grafické projevy žáků, formou prověrek je zjišťována úroveň vědomostí žáků.

Z hospitační činnosti jsou pořizovány zápisy, v nichž je uveden průběh hospitované hodiny a vytčena pozitiva a negativa. Výsledky hospitací jsou s vyučujícími konzultovány bezprostředně po ukončení hospitační činnosti. Úkoly uložené provozním zaměstnancům jsou kontrolovány průběžně.

System, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Koncepční záměry jsou reálné, rozsah a účelnost plánování odpovídá velikosti a podmínkám školy. Organizační struktura je funkční a umožňuje uplatnění všech zaměstnanců s odpovědností za dané úseky práce. Informace pro pracovníky, rodiče a veřejnost jsou podávány včas a v potřebném rozsahu. Vedení a motivování pracovníků je efektivní s velmi dobrými kontrolními mechanismy.

Kvalita řízení je hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Součástí školy je druhým rokem jedno oddělení školní družiny. Práce se řídí celoročním plánem, který vychází z plánu školy a vhodně jej doplňuje. Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností, umožňuje dětem přípravu na vyučování. Pro práci ŠD je vytvořeno optimální pracovní prostředí. Žáci mají k dispozici novou audiovizuální techniku i dostatečné množství literatury a materiálu k činnosti (výkresy, barvy, pastelky atd.).

Pedagogická dokumentace je vedena v souladu s platnou legislativou, vychovatelka školní družiny splňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti dle dříve zmiňované vyhlášky MŠMT čj. 139/1997.

Činnost školní družiny je hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace ve smyslu § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 473/99/Z-1-32, třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, školní řád, rozvrh hodin, záznamy z pedagogických rad, osobní dokumentace žáků se zdravotním postižením, kniha úrazů, hospodářská dokumentace a evidence majetku).
- Povinná dokumentace ve smyslu § 9 odst. 1 vyhlášky č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech.
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/99 včetně výroční zprávy o hospodaření za rok 1999.
- Celoroční plán práce školy a školní družiny.
- Tematické plány jazyka českého, prvouky a přírodovědy.
- Písemné podklady řídicí činnosti vedení školy.

- Písemné žákovské práce
- Podkladová inspekční dokumentace.

ZÁVĚR

Předmětem inspekční činnosti bylo hodnocení kvality vzdělání v českém jazyce, prvouce a přírodovědě, dále byla hodnocena kvalita řízení. Posouzením sledovaných oblastí byla stanovena následující negativa a výrazná pozitiva:

Negativa:

- částečně nevyhovující personální zajištění výuky na škole z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících.

Pozitiva:

- velmi dobrá úroveň vzdělávání ve výše uvedených předmětech,
- příznivá pracovní atmosféra ve třídách,
- funkční odborné a pedagogické řízení.

Při inspekční činnosti byly psychohygienické a materiálně-technické podmínky hodnoceny jako velmi dobré, personální podmínky jako ještě vyhovující. Celkově jsou podmínky pro výuku na dobré úrovni. Kvalita vzdělávání je ve všech sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá, úroveň řídicí práce rovněž jako velmi dobrá.

V souhrnu je sledovaná škola hodnocena jako velmi dobrá.

Prostředky ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně ve prospěch žáka a výchovně vzdělávacího programu, neúčelnost vynakládání finančních prostředků nebyla v průběhu inspekce zjištěna.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektor

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jan Katolický

Jan Katolický v. r.

V Opavě dne 19. dubna 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. dubna 2000

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Jitka Pekárková

Jitka Pekárková v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	11. 5. 2000	145 130/00-11124
Zřizovatel	11. 5. 2000	145 131/00-11124

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nepodány